

MGSII-23 Koniklec otevřený

Ministerstvo životního prostředí

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska

“Tyto webové stránky byly vytvořeny za finanční podpory EHP fondů 2009-2014 a Ministerstva životního prostředí. Za jejich obsah je výhradně odpovědná Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a nelze je v žádném případě považovat za názor donora nebo Ministerstva životního prostředí.”

Název projektu: Příprava záchranného programu pro koniklec otevřený (*Pulsatilla patens*)

Číslo projektu: MGSII - 23

Místo realizace: Doupovské hory a okolí, České středohoří, Krásná Lípa, Hradčanské stěny, Bělá pod Bezdězem, Klíneček – Líšnice, (Ústecký kraj, Liberecký kraj, Středočeský kraj, hl. město Praha)

Finanční podpora: EHP fondy, Malé grantové schéma: „Záchranné programy pro zvláště chráněné druhy II“, oblast podpory 2: „Aktualizace a příprava nových záchranných programů a programů péče pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů“.

Celkový rozpočet: 634 169,- Kč

Financování: Finanční prostředky z EHP fondů se poskytují v hodnotě 539 044 Kč, což představuje 85% z celkových předpokládaných výdajů projektu. Finanční prostředky ze státního rozpočtu se poskytují ve výši 95 125 Kč, což představuje 15% z celkových předpokládaných výdajů projektu.

Doba trvání projektu: 1. 2. 2015 – 30. 4. 2017

Partneři projektu:

- Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i.

Garant projektu:

- Mgr. Eliška Blažejová, AOPK ČR, oddělení druhové ochrany, E: eliska.blazejova@nature.cz

Celkové shrnutí projektu a jeho dopady na zájmový druh

Projekt splnil předpokládané cíle a výstupy a k 30. 4. 2017 byl oficiálně ukončen.

Za hlavní přínos projektu považujeme sepsání záchranného programu pro koniklec otevřený, který si klade za cíl zachovat tento ustupující druh na území České republiky. Text ZP shrnuje aktuální informace o konikleci otevřeném, stanovuje dlouhodobé i střednědobé cíle v jeho ochraně a navrhuje opatření, která by měla zajistit zlepšení stavu populací druhu na jednotlivých lokalitách.

Kromě vlastního textu záchranného programu byl projekt zaměřený na získání informací o aktuálním rozšíření a o ekologické variabilitě koniklece otevřeného. V letech 2015 a 2016 byly v rámci provedeného monitoringu druhu získány aktuální údaje o početnosti koniklece otevřeného na všech lokalitách v ČR. Údaje z monitoringu slouží jako důležitý podklad pro zhodnocení stavu jednotlivých lokalit a stanovení trendů jejich vývoje. Sice se nepodařilo zjistit genetickou

variabilitu studovaných populací, ale byly získány cenné informace pro zjištění genetické variability populací koniklece otevřeného. Tyto poznatky budou využity v rámci záchranného programu.

Důležitým předpokladem úspěchu veškerých ochranných aktivit je podpora veřejnosti. V rámci publicity projektu byly vytvořeny 4 druhů propagačních materiálů, uspořádány 2 informační semináře a 2 terénní exkurze pro veřejnost.

Cíle a náplň projektu:

Cílem projektu bylo zpracování záchranného programu pro koniklec otevřený (*Pulsatilla patens*). Koniklec otevřený je zvláště chráněný druh zařazený ve vyhlášce č. 395/1992 Sb. mezi druhy kriticky ohrožené. V Červeném seznamu cévnatých rostlin ČR (Grulich 2012) je zařazen v kategorii C1t. Vzhledem k velkému úbytku historických lokalit a k zmenšení populací druhu na stávajících lokalitách byl pro záchranu druhu na území České republiky navrhován ke zpracování záchranný program, jehož zpracování bylo hlavním cílem projektu. Na základě cílů a opatření nastavených v záchranném programu bude možné lépe zajistit ochranu tohoto druhu na území ČR.

Jednotlivé aktivity projektu:

Monitoring populací *Pulsatilla patens*

Pravidelný monitoring druhu je důležitou aktivitou, která umožňuje sledovat vývoj populací druhu na jednotlivých lokalitách i v rámci celé ČR. Ve vegetační sezóně v roce 2015 a v roce 2016 byl na všech lokalitách koniklece otevřeného proveden monitoring koniklece otevřeného spočívající ve sčítání kvetoucích (příp. nekvetoucích) trsů, zjišťování stavu rostlin (poškození okusem, škůdci, apod.) a posouzení stavu stanoviště.

Analýza genetické variability

V rámci tohoto opatření byla provedena metodou SSR (=Simple Sequence Repeat) analýza 160 vzorků druhu *Pulsatilla patens* a kříženců *Pulsatilla x hackelii* (*P. patens* x *P. pratensis* subsp. bohemica). Vzorky pocházely ze 6 lokalit.

Zpracování textu ZP *Pulsatilla patens*

Text ZP je uspořádán podle Osnovy pro zpracování záchranného programu a programu péče pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů (MŽP & AOPK ČR 2014: Koncepce záchranných programů a programů péče zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin v České republice). Na základě cílů a opatření nastavených v záchranném programu bude možné lépe zajistit ochranu tohoto taxonu na území ČR.

Odborná oponentura textu ZP *Pulsatilla patens*

Zpracovaný text ZP byl předložen k recenzi dvěma specialistům v oboru. Přípomínky oponentů byly následně vypořádány a návrhy na změny zapracovány do textu záchranného programu. Souhrn záchranného programu pro koniklec otevřený je zde.

Publicita

V rámci zajištění publicity projektu proběhl úvodní a závěrečný seminář. Také vznikly propagační materiály – pexeso, podtácky, bloky a šátky. Další informace o průběhu realizace projektu jsou k nahlédnutí v aktualitách zde.

Fotografie:

Logo partnera:

